

Emne nr. 128

Syersker

Personlige opplysninger om den som har besvart spørrelisten

1. Vi vil gjerne få vite navn og adresse, fødselsår og fødested, foreldrenes yrke, antall søsken, om du er gift og i tilfelle hvor mange barn du har.

Yrkesvalg

2. Hva var grunnen til at du valgte å begynne med søm for andre?
3. Var det noen i slekten eller noen bekjente som var sydame eller skredder?
4. Har du erfaring fra annet slags arbeid?

Opplæring

5. Hvordan fikk du opplæring i faget? Har du tatt deg til det selv, har du gått på kurs (i tilfelle hva slags) eller gått i lære og i tilfelle når, hvor og hos hvem?
6. Hvor gammel var du da du begynte å sy for andre?
7. Vi vil svært gjerne at du skal fortelle om læretiden dvs. om arbeidsplassen, arbeidstiden, arbeidsforholdene ellers, om forholdet til arbeidsgiveren og til dem som sydde sammen med deg, likeså om den lønn du fikk og hvordan du bodde.
8. Fortell hvilke deler av sømmen du først fikk kjennskap til i læretiden?
9. Fortell oss om gangen i opplæringen, for eksempel: Hvilke arbeider fikk du ikke utføre før du var ansett som utlært?
10. Er det mye du utfører slik du lærte det den gangen, og har du kommet fram til din egen måte å gjøre visse arbeider på? Nevn eksempler på dette.

Tida som yrkesaktiv

11. Hvilket fag har du tilhørt – kjole- og draktsøm, herreskreddersøm, kåpesøm, guttedrakt-søm, linsøm?
12. Har du sydd hjemme?
13. Har du gått rundt til kundene og sydd?
14. Har du sydd på systue?
15. Dersom du har sydd på systue eller sammen med flere, var det da noen form for arbeidsdeling mellom dere?
16. Har du drevet med forskjellige typer søm i den tida du har vært aktiv? Hva slags søm var i tilfelle det? Hva slags søm foretrekker du, og hvorfor?

Redskap og arbeidsmåte

17. Beskriv så nøye som mulig de redskapene du brukte i den første tida du sydde, hadde du f. eks. symaskin, strykejern, sakser, byster, skjørtemåler, kritt, nåler, målebånd, rissehjul, fingerbøl, pressebord, pressebukk, ermbukk, kanteprøsser, målekasse, speil, pressebørste, vinkelhake, system, syskrue, syskrin, nålepute m.m.?
18. Kom det etter hvert redskaper som gjorde arbeidet lettere? Gi eksempler.
19. Hvordan finansierte du innkjøp av spesialredskap?
20. Hvordan var forholdet mellom maskinsøm og håndsøm? Hva burde sys for hånd?
21. Konstruerte du mønstre selv? Hvilket system brukte du? Fortell i store trekk hvordan du gikk fram.
22. Brukte du kjøpemønstre? Hvor fikk du dem fra?
23. Hvor fikk du materialer fra, stoff, tråd o.l.? Hadde du spesielle forbindelser eller hadde kunden det selv med seg?
24. Har det vært vanskelig å holde seg informert om de nye moteretningen? Husker du noen forandringer som i så måte fikk stor betydning?
25. Hva slags klær har du sydd opp gjennom tiden, hverdagsklær, undertøy, arbeidsklær, finklær, festplagg (brudekjoler, konfirmasjonsklær), sportsklær, ytterplagg osv.?
26. Hvilke typer klær foretrakk du å sy? Hva sydde du mest av?

Kunder, priser

27. Hvordan skaffet du deg kunder?
28. Hva slags forhold hadde du til dem, var det f. eks. faste eller tilfeldige kunder?
29. Hvem sydde du mest for? Bønder, arbeidsfolk, funksjonærer, embedsfamilier, håndverkere?
30. Hvordan fastsatte du prisene på det du sydde?
31. Gi eksempler på priser.

Arbeidsforholdene

32. Beskriv arbeidsforholdene der du har arbeidet (arbeidsløkkale, belysning, varme). Prøv å tegne en plan over systua og vis hvor tingene var plassert.
33. Har arbeidstiden vært noenlunde regulert med faste arbeidstider eller har du arbeidet mye overtid? Har det vært mye nattarbeid?
34. Hvor mange timer arbeidet du omtrentlig i høysesongen og hvor mange i dødsesongen?
35. Hvilke tider på året har vært høysesong, hvilke dødsesong? Bød sesongsvingningene på spesielle problemer for deg og hvordan løste du dem?
36. Har du pleid å ha fri om søndagen? Når kom frilørdagen?
37. Synes du at du har tjent forsvarlig? Gi eksempler på time og ukelønn.

39. Har du hatt noen sykdommer eller plager som du mener kan skyldes arbeidet?
40. Har det vært perioder hvor du har vært arbeidsudyktig? Hvordan klarte du deg i slike perioder?
41. Hvordan bodde du? Prøv om du kan tegne en plan over boligen.

Vurdering av faget

42. Hvordan vurderer du faget i forhold til andre kvinnefag? Hvordan tror du andre vurderer det?
43. Hvordan har du klart å kombinere yrket med husholdningsarbeid og familieforpliktelser? Hvilket arbeid tok du først? Gi eksempel på hvordan en vanlig dag forløp.
44. Vet du om det finnes noen fag- eller interesseorganisasjon for syersker?
45. Hvordan ser du på faget i forhold til konfeksjonsindustrien?
46. Hvor vil du si forskjellen ligger mellom ei sydame og en skredder?

Troer, varsler

47. Har du hørt si at det betydde noe dersom man f. eks. stakk seg i fingeren, klippet galt, mistet redskapen på gulvet eller lignende?

Arbeidsbøker, regnskapsbøker, fotografier og lignende kan gi nyttige tilleggsopplysninger til det du har å fortelle. Dersom du eller andre har slike, vil vi gjerne få anledning til å se nærmere på dem. De vil selvfølgelig straks bli sendt tilbake til eieren straks vi har brukt dem.